

רשומות

ספר החוקים

31 במרס 1995

1514

כ"ט באדר ב' התשנ"ה

עמוד

164 חוק טדר הדין הפלילי (תיקון מס' 19), התשנ"ה-1995

תיקונים עקיפים:

חוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984 - מס' 20

חוק העונשין, התשל"ז-1977 - מס' 41

חוק סדיר הדין הפלילי (תיקון מס' 19), התשנ"ה-1995*

1. תיקון סעיף 15 - בסעיף 15 לחוק סדיר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - החוק העיקרי) -
- (1) בסעיף קטן (א3), אחרי "חש" יבוא "או שיש חשש שהוא חולה נפש או לקוי בכשרו השכלי";
- (2) בסעיף קטן (ג), המלים "או שיש חשש שהוא חולה נפש או לקוי בכשרו השכלי" - יימחקו;
- (3) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:
- "(ה) בית המשפט רשאי למנות סניגור לצורך דיון בבית המשפט בבקשה לדיון נוסף או למשפט חוזר, וכן לצורך הדיון הנוסף או המשפט החוזר, אם ראה הצדקה לכך ונתקיימו במבקש התנאים האמורים בסעיף קטן (א3) עד (ג), או (ג)."
2. תיקון סעיף 21 - בסעיף 21 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:
- "(ה) על אף הוראות סעיף קטן (ג) רשאי בית המשפט, על-פי בקשה הנאשם או סניגורו, לדהות את הדיון, כדי לאפשר לנאשם או לסניגורו לעיין בחומר החקירה, ולצוות שהנאשם יהיה מונעם לחקופה שלא תעלה על חדרש."
3. תיקון סעיף 38 - בסעיף 38 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (א), המלים "זמנם הוגש כתב אישום על החשוד בעבירה" - יימחקו;
- (2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) המועד להגשת העררים, לפי סעיף זה, הוא ששים ימים מיום מתן ההחלטה, והוראות סעיף 201 יהולו בשינויים המחוייבים."
4. תיקון סעיפים 51 עד 53 - בסעיפים 51 עד 53 לחוק העיקרי, בסופו של כל אחד מהם יבוא: "אולם רשאי בית המשפט להחנות את שחרורו בתנאים שיקבע."
5. תיקון סעיף 54 - בסעיף 54 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "לא ציווה בית המשפט כאמור, רשאי הוא להחנות את השחרור בתנאים שיקבע."
6. תיקון סעיף 55 - בסעיף 55(א) לחוק העיקרי, במקום "זאם ניוון בה ערבון - יחזור" יבוא "זאם ניוונו ערבון או ערבות - יחזור, לפי בקשת החשוד או הערב."
7. תיקון סעיף 74 - בסעיף 74 לחוק העיקרי -
- (1) האמור בסעיף יסומן (א), ובו אחרי המלים "לעיין בכל זמן סביר בחומר החקירה" יבוא "וכן ברשימת כל החומר שנאסף או שנרשם בידי הרשות החוקרת, והנוגע לאישום";
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(ב) נאשם רשאי לבקש, מבית המשפט שאליו הוגש כתב האישום, להורות לתובע להתיר לו לעיין בחומר שחזא, לטענתו, חומר חקירה ולא הועמד לעיונו."

* נחקל הכנסת ביום י"ט באדר ב' התשנ"ה (21 במרס 1995): הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2194, מיום י' באב התשנ"ג (28 ביולי 1993), עמ' 274. ס"ח התשמ"ב, עמ' 43; התשנ"ד, עמ' 49 ועמ' 59.

- (ג) בקשה לפי סעיף קטן (ב) וזריון לפני שופט אחד ובמידת האפשר היא תובא במני שופט שאינו זין באישום.
- (ד) בעת הזריון בבקשה יעמיד התובע את החומר שבמחלוקת לעיונו של בית המשפט בלבד.
- (ה) על ההלטת בית משפט לפי סעיף זה ניתן לערור לפני בית המשפט שלרעור שידון בערר בשופט אחד.
- (ו) אין בסעיף זה כדי לפגוע בהוראות פרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש]. התשל"א-1971.²

8. האמור בסעיף 94 לחוק העיקרי, יסומן (א) ואחריו יבוא:
 "ב) בהסכמת התובע והנאשם רשאי בית המשפט לבטל אישום, בכל עת עד להכרעת הדין, ודין הביטול יהיה כדין ביטול לפני תשובת הנאשם.
 (ג) אישום שבוטל, לפי סעיף קטן (ב), לא יוגש מחודש אלא באישור היועץ המשפטי לממשלה ומטעמים שיירשמו."

9. אחרי סעיף 94 לחוק העיקרי יבוא:
 "ההליכה הליכים 94א. (א) בכל עת שלאחר הגשת כתב האישום ולפני גזי הדין, רשאי בית המשפט להתלות את ההליכים, בין מיוזמתו ובין לבקשת תובע, אם נוכח כי לא ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו.
 (ב) היתלו ההליכים, לפי סעיף קטן (א) ולאחר מכן ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו, רשאי תובע להודיע בכתב לבית המשפט על רצונו לחודש את ההליכים ומשעשהו כן יחדש בית המשפט את ההליכים, ורשאי הוא להמשיך בהם מן השלב שאליו הגיע לפני התליתם.
 (ג) על אף הוראות סעיף 9 ניתן לתרש את ההליכים באישור היועץ המשפטי לממשלה, מטעמים שיירשמו, אף אם עברו בין מועד התלית ההליכים לבין המועד שבו ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו התקופות האמורות בסעיף 9; ובלבד שההליכים הותלו מהטעם שהנאשם מתחמק מן הזין."

10. בסעיף 98 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "אולם הודעה או הזמנה כאמור, לנאשם בעבירה שכתב האישום נגדו הוגש בידי תובע, במשמעותו בסעיף 12(א)2, יכול שתידחת בידי שוטר בלבד."

11. בסעיף 107 לחוק העיקרי -
 (1) במקום "ותכיל" יבוא "אולם רשאי שוטר להזמין עד מטעם תובע בחתימתו בלבד; והזמנה תכיל -"
 (2) פסקה (5) - תימחק.

12. אחרי סעיף 110 לחוק העיקרי יבוא:
 "111. (א) בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, למנות מיוזמתו מומחה בענין שבחשבונאות או בנושא אחר הדורש בדיקה טכנית או חישוב, לצורך הבהרת חומר הראיות שבפניו."

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

(ב) מומחה כאמור בסעיף קטן (א) יעיין בהומר הראיות שהפנה אליו בית המשפט ויערוך את ממצאיו על פי שאלות שהוצגו לו על ידי בית המשפט; המומחה יגיש חוות דעתו בכתב ויחקר עליה בבית המשפט לבקשתו מי מבעלי הדין; הוגשה חוות דעת לפי סעיף זה, רשאים בעלי הדין להביא ראיות לסתור אותה.

13. אחרי סעיף 117 לחוק העיקרי יבוא:

117א. (א) הוגש כתב אישום לבית משפט או נפתחה הקידה בעבירה מן העבירות המנויות בנוספת לחוק לתיקן דיני הראיות (הגנת ילדים) החשט"ו-1985³ (להלן – חוק הגנת ילדים) רשאי בית המשפט לגבות לאלתר עדותו של ילד כמשמעותו בחוק האמור, על פי בקשתו של תובע או נוי שעשו להיות נאשם בעבירה, ובהרשאתו של חוקר נוער.

(ב) על עדות לפי סעיף קטן (א) יהולו הוראות סימן זה, בשינויים המחוייבים, וכן יהולו הוראות סעיפים 2(ב), 2(ג) ו-10 לחוק הגנת ילדים.

118. תיקן סעיף 118 בחוק העיקרי, אחרי "בסעיף 117" יבוא "או בסעיף 117א".

119. תיקן סעיף 120 בחוק העיקרי, בסופו יבוא "הוראות סעיף זה לא יהולו על עדות שהוקלטה במלואה".

120. תיקן סעיף 121 בחוק העיקרי –

(1) ברישה, אחרי "לפי סעיף 117" יבוא "או לפי סעיף 117א";

(2) האמור בסעיף יומן (א) ואחריו יבוא:

"(ב) ילד שנתן עדות מוקדמת לפי סעיף 117א לא יומן למתן עדות נוספת אלא באישור חוקר נוער; על עדותו יהולו הוראות סימן זה, בשינויים המחוייבים, וכן יהולו הוראות סעיפים 2(ב), 2(ג) ו-10 לחוק הגנת ילדים; לא אישר חוקר הנוער את עדותו של הילד לפי סעיף זה והעדות המוקדמת נגבתה לפני שהוגש האישום, לא ירשיע בית המשפט על סמך עדות זו אלא אם כן יש לה סיוע בראיה אחרת".

121. בחוק סעיף 130 בחוק העיקרי יבוא:

130. (א) נאשם שהוזמן להמשך משפטו ולא התייצב, מותר לדונו שלא בפניו אם הזמנה למועד ההמשך נמסרה לו בהודעה של בית המשפט בשעת דיון, ובית המשפט הוזיירו במהלך המשפט שיהיה רשאי לדונו שלא בפניו אם לא התייצב, או אם הזמנה בכתב הומצאה לו, שלא באמצעות סניגורו, וכן לסניגורו, אם יש לו סניגור, וצויינה בה האזהרה האמורה.

(ב) סעיף קטן (א) יהול על נאשם בפשע רק אם הדיון בגושפטו מתקיים בבית משפט שלום; הוא היה מיוצג על ידי סניגור באותה ישיבה.

(ג) הורשע נאשם שלא בפניו לפי סעיף זה, רשאי בית המשפט לגזור את דינו שלא בפניו ובלבד שבית המשפט לא יטיל עליו עונש מאסר; בהזמנתו לדיון בגזר הדין יפורטו דבר הרשעתו שלא בפניו, מועדה ומועד הדיון בגזר הדין; אולם לגבי נאשם בפשע לא יגזור בית המשפט את דינו

³ ס"ח החשט"ו, עמ' 96.

אלא בפניו ולאחר שניתנה לו הזדמנות להשמיע את טענותיו לענין העונש, כאמור בסעיף 192.

(ד) בית המשפט לא ידון נאשם ולא יגזור את דינו שלא בפניו אם שוכנע, כי נבצר מן הנאשם להתייצב מסיבה מוצדקת או אם הוא סבור כי ייגרם לו בכך עיוות דין.

(ה) התנהל דיון שלא בפני הנאשם ושלא בפני סניגורו, לפי סעיף זה, רשאי בית המשפט, על-פי בקשת הנאשם, אף בשעת הדיון, לבטל את הוריו שנועדו בהעדרם, לרבות הכרעת הדין, כל עוד לא ניתן גזר הדין, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

(ו) התנהל דיון לפי סעיף זה שלא בפני הנאשם, אך בנוכחות סניגורו, רשאי בית המשפט, על-פי בקשת הנאשם, לצוות על שמיעתו מחדש של ער אשר העיד בדיון כאמור, וכן רשאי הוא לצוות על ביטול הכרעת הדין כל עוד לא נגזר הדין, אם שוכנע כי בשל העדרות הנאשם באותו דיון לא מוצתה חקירת הער, לא ניתן היה לנהל את הגנתו כראוי או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

(ז) משהתייצב הנאשם למשפט, יסביר לו בית המשפט את זכותו לפי סעיפים קטנים (ה) ו-(ו); התייצב לאחר הכרעת הדין, יקרא בית המשפט לנאשם את הכרעת הדין לפני שיסביר לו את זכותו.

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.

(ט) בית המשפט שנועד לבקשת נאשם או נידון לפי סעיפים קטנים (ה), (ו) או (ח) רשאי להטיל על הנאשם או על הנידון תשלום ההוצאות כפועל שנגרמו בשל אי התייצבותם.

הוספת סעיף 192א

18. אחרי סעיף 192 לחוק העיקרי יבוא:

"ביטול הרשעה 192א. הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור."

תיקון סעיף 201

19. בסעיף 201 לחוק העיקרי, אחרי "הגשת ערעור" יבוא "או בקשה לרשות ערעור".

תיקון סעיף 208א

20. בסעיף 208א לחוק העיקרי במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) מידות ערעורו של נאשם בשל אי-התייצבותו יבטל בית המשפט את ההחלטה על דחיית הערעור וישמע את הערעור אם נוכח, על פי בקשת המערער, כי היתה סיבה מוצדקת לאי התייצבות המערער או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין."

תיקון סעיף 227

21. בסעיף 227 לחוק העיקרי -

(1) אחרי "221" יבוא "(א)";

(2) במקום "הוראות סעיפים 222 עד 226 וסעיפים 228 עד 230" יבוא "שאר הוראות פרק ז'".

22. במקום סעיף 240 לחוק העיקרי יבוא:

240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה⁴, או לפי פקודת ביטוח רכב מורעי [נוסח הישן], והתשלום⁵ -1970⁶, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל או נחבלה של ממש, בעבירות שנקבעו בעבירות קנט או בעבירות לפי היקוק אחר ששור המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

(1) על נאשם לפי סעיף זה לא יחולו הוראות סעיף 123, אולם אין בכך כדי לנזע ממנו להודיע לבית המשפט בכתב וזה הן פענתינו לענין העונש;

(2) נאשם שהוזמן ולא התייצב נגדית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראדו נמורה בכל העבירות שנטענו בכתב האישום, וזלת אם התייצב טגמור מטעמו;

(3) בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2) שלא בפניו, אם הוא טבור שלא יהיה בשפיתו על דרך זו משום עיות דין לנאשם ובלעד שלא יטיל עליו עונש מאטר.

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).

23. בתוספת השניה לחוק העיקרי, בפרט (1) סעיף "428 רישה" - יומחק.

24. בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984⁶, בסעיף 90(3), בסופו יבוא "או בקשה לרשות ערעור".

25. בחוק העונשין, התשל"ז-1977⁷ -

(1) בסעיף 71(ב), במקום הטיפוח המתחילה ב"ואם ניהן שלא במעמדם" יבוא "או אם הנידון או סניגורו נכחו במעמד מתן הצו המיוחד שנתבקש לפי סעיף קטן (א)";

(2) בסעיף 80(א), אחרי "כשל האשמה שממנה זוכה" יבוא "או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982".

26. סעיף 55(א) החדש יעמוד בתוקפו שנתיים מיום תחילתו של חוק זה, ובתום תקופה זו יהיה נוסחו של סעיף 55(א) לחוק העיקרי כפי שהיה ערב תחילתו של חוק זה.

דוד ליבאי
שר המשפטים

יצחק רבין
ראש הממשלה

שבח וויס
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.
⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 15, עמ' 320.
⁶ ס"ח התשמ"ד, עמ' 195.
⁷ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.
⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.